

Protagonistes LLETRES

Jordi Pigem

“L’objectiu és controlar la gent, no la covid”

Xevi Sala
L'ESCALA

No és habitual que un assaig es col·li entre els èxits de vendes de l'oferta literària; *Pandèmia i postveritat*, de Jordi Pigem (Fragmenta Editorial), va per la cinquena edició. El secret és anar contra corrent del pensament únic i, sense arribar a ser negacionista, posar damunt la taula les contradiccions que envolten la pandèmia. Ara que ens hem començat a treure la mascareta és un bon moment per parlar-ne a fons.

Un dels primers advertiments que fa al seu llibre és el de la robotització de la societat. M'ha fet pensar en el ludisme, el moviment anglosaxó que al segle XIX es va mobilitzar contra la mecanització del món.

El ludisme es movia en un context diferent perquè aquelles màquines que treien la feina als treballadors no comportaven un control sobre tot el que es feia. Avui en dia, en canvi, qualsevol consulta que fem a internet queda enregistrada i a partir d'aquí els algoritmes ho calculen tot sobre nosaltres. I això no té ni un punt de comparació amb les tecnologies anteriors, de només fa trenta anys. La tecnologia et persegueix les vint-i-quatre hores del dia i no para d'emmagatzemar el rastre que vas deixant. Les persones s'estan robotitzant, convertides en matèria primera d'una gran maquinària.

Segons el panorama que vostè analitza, anem a marxar forçades al món previst per Orwell: el gran germà que ens vigila i les màquines que ens controlen. Ben mirat, tot va començar fa 20 anys amb la proliferació de càmeres de seguretat als carrers, un tema que va desfermar un debat ciutadà ara impensable.

És com si de cop i volta, seduïts per tota aquesta tecnologia, haguéssim oblidat el dret a la privacitat. A la Xina es calcula que hi ha 400 milions de càmeres de seguretat, capaces de trobar qualsevol persona en pocs minuts a qualsevol racó del país. També hem acceptat que les empreses tecnològiques vinguin les nostres dades a d'altres empreses o als serveis secrets dels estats. I això al segle XX encara ens hauria semblat una violació de

la intimitat. Tots tenim una part de la nostra vida que no hauríem d'estar obligats a mostrar als quatre vents.

Ens han venut que ho feien per la nostra comoditat però al final s'està digitalitzant tot: els bancs, la declaració de la renda, la cita al metge...

Sí, i en molts casos la digitalització no més serveix per donar-nos més maldecaps. L'exemple dels bancs és evident i desastrós per a la gent gran. Hi ha molts serveis d'aquesta mena pensats sobretot per reduir els costos en personal. Vam passar del botiguer del segle XX, que et coneixia personalment, a la caixaera freda del supermercat i darrerament fins i tot la caixaera s'ha substituït per la caixa automàtica on tu mateix passes el tíquet. Al final hem arribat directament al

Les persones s'estan robotitzant, convertides en matèria primera d'una gran maquinària tecnològica

repartidor porta a porta i hem entrat en una fase nova, allò que el Fòrum Econòmic Mundial anomena quarta revolució industrial. La primera, la de la màquina de vapor, va fer sortir a escena elements tecnològics impensables, però el que tenim en l'actualitat fa un salt qualitatiu més gran, canvia encara més el món. El que bàsicament dic és que pots utilitzar la tecnologia com una eina. El problema és quan la tecnologia deixa de ser una eina per agafar el volant i portar-te on ella vol. Justament el que està passant amb els mòbils i els videojocs. Que tothom faci el que vulgui, només faltaria, però a mi em sembla que no hem d'estar permanentment pendents dels missatges que ens arriben al mòbil. Per aprofundir en aquest prodigi anomenat existència humana, cal dedicar-te temps a tu mateix. Podem fer una analogia amb el foc: controlat és fantàstic i ens permet coure els aliments, però descontrolat és un desastre que pot cremar l'essència de la vida humana.

Sobre la covid, afirma: “Un virus no és una bomba que explota on cau, actua d'una manera o altra segons el medi i la persona.” O sigui, que les campanyes de vacunació massives han estat com matar mosques a canonades.

És evident que individus d'una mateixa família, amb un entorn compartit, han tingut reaccions diferents al virus. Depèn també de la fortalesa del teu sistema immunitari, del que menges, si fas exercici...

Sobre aquesta qüestió, vostè no és un antivacuna perquè d'entrada ja considera que no ens han injectat una vacuna.

Jo soc partidari de parlar d'inoculacions més que de vacunes. L'organisme equivalent al Departament de Salut als Estats Units fins a l'estiu del 2021 definia

Amb la covid s'ha imposat un pensament únic, totalment contrari a l'esperit de la ciència, basat en el fet de confrontar teories

vacuna al seu web de la següent manera: “És un producte que si te'l prens et dona immunitat.” El que sempre hem entès per vacuna, vaja. Els productes inoculats fins ara és evident que no tenen aquesta virtut de prevenir. Són fàrmacs, sí, però no una vacuna. Els estudis més complets que jo he vist apunten que durant unes quantes setmanes les anomenades vacunes et poden augmentar la immunitat contra la covid, però que a partir d'aleshores les persones inoculades tenen menys immunitat que les no inoculades. Per exemple, estudis fets amb dades dels Estats Units, Israel i Europa revelen que les persones inoculades tenen menys infeccions i menys mortalitat entre la setmana sis i la vint, però abans de la setmana sis en tenen més, segurament perquè la inoculació de l'anomenada vacuna covid és un sotrac per al sistema immunitari. Per això al cap d'uns mesos es requereix una altra dosi. Hi ha especialistes que en saben molt, d'això, i poden arribar més al fons, però només cal saber

llegir per veure que les anomenades vacunes covid generen moltíssims més problemes que altres vacunes anteriors. Tots els fàrmacs tenen efectes secundaris, si no serien elixirs meravellosos, però en el cas de la covid s'han reportat més problemes que els generats per totes les altres vacunes juntes.

Malgrat aquesta casuística, vostè troba a faltar debats públics al voltant del tema.

Des del primer moment, un dels aspectes peculiars de la covid és que s'ha imposat un pensament únic, totalment contrari a l'esperit de la ciència, basat en el fet de presentar diferents teories i veure quina se sosté més. També contrari a l'esperit de qualsevol societat oberta i democràtica, en què es posen en comú les diferents opinions. Des del primer dia, igualment, hi ha hagut epidemiòlegs de nivell que han afirmat que els confinaments del conjunt de la població no tenen base científica. Es van començar a aplicar a la Xina, després a Itàlia... i quan aquí es va fer la declaració oficial de pandèmia va augmentar la pressió perquè també es fes. Quan hi ha una pandèmia, la pràctica habitual és aïllar la gent vulnerable i deixar que la resta de la gent faci la seva vida. És el que van fer a Suècia. Han passat més de dos anys i, si fem la comparació entre els països que van prendre mesures dràstiques i aquells que no van dramatitzar, veurem que no hi ha cap diferència significativa entre els uns i els altres. Hi ha un metaestudi, és a dir un estudi dels estudis publicat per la Universitat Johns Hopkins, que conclou això mateix. Els països on s'han fet confinaments estrictes han passat una factura psicològica molt gran a la societat, a Catalunya i Espanya han mort més persones menors de 40 anys per suïcidis que no pas de la covid. Sense oblidar la factura econòmica, és clar: molts comerços locals i petites empreses han hagut de tancar, mentre que les grans empreses tecnològiques han augmentat el seu poder. Al capdavant s'ha perdut l'alegria de viure i això ha afectat especialment els nens.

Era un pla preconcebut, una conxorxa per escampar el pànic i aprofitar-ho?

No dic que hi hagi cap conxorxa. No dic que les grans empreses ho hagin promogut però és evident que ho han aprofitat. Els governs, en situacions de crisi, apro-

Jordi Pigem, fotografiat a l'Escala

■ QUIM PUIG

convèncer els governs que no calen regulacions sobre el poder acumulat a les empreses o per protegir la privacitat de les persones.

També reparteix llenya als mitjans de comunicació.

No hem vist discrepàncies a cap mitjà, les hem hagut d'anar a buscar pel nostre propi compte entre la comunitat científica, anar comprovant que hi havia coses que no quadraven. Els fons d'inversió són propietaris no només de les farmacèutiques sinó també dels principals mitjans de comunicació. Alguna cosa hi deu tenir a veure que la seva línia editorial sigui menys oberta i plural que abans.

No només s'ha silenciada l'altra part, sinó que se l'ha intentat criminalitzar. Ser negacionista és el pitjor del món.

El primer ministre del Canadà, Justin Trudeau, va arribar a dir que aquells que discrepaven de la versió oficial sobre la covid eren racistes, misògins i d'extrema dreta. Hem viscut una manca de pluralitat de perspectives sense precedents.

Tornem a confinar ciutats senceres a la Xina, una estratègia fins i tot criticada per l'OMS. Ens ho hem d'agafar com un advertiment, en el sentit que la dictadura sanitària pot tornar?

És un recordatori que la pandèmica no s'ha acabat. El que ha passat a Xangai, amb dades diàries dels casos detectats, és interessant: pràcticament mai donen xifres de morts i mentrestant resulta que al país moren cada dia 30.000 persones d'altres malalties. Això clarament no té una explicació sanitària. El govern va aprofitar-ho per aixafar el moviment sobiranista de Hong Kong. Allà hi havia com a mínim el 95% de la població a favor de mantenir l'estatus semiindependent respecte de la Xina i s'ho han carregat amb la prohibició de reunions i la distància social. El propòsit no és controlar la pandèmica sinó la població.

Tot té un límit, fins i tot en una societat tan estricta com la xinesa estem veient imatges de petites rebel·lions ciutadanes.

Imatges que semblaven impensables allà, però és que s'ha arribat a l'extrem grotesc de deixar morir gent de gana o d'altres malalties amb el suposat pretext de combatre la variant òmicron, molt menys agressiva. És aberrant, com si fossim davant un experiment per determinar fins a on aguanta el ramat.

Estem més controlats que abans i encara no hem vist tot. Pegasus ha entrat a les nostres vides.

És la punta de l'iceberg del capitalisme de la vigilància, disposat a comprar i vendre les dades de ciutadans sense cap contemplació. Assange o Snowden són persones que s'hi han oposat i n'han pagat un preu molt alt. Hem permès que es construeixi una maquinària de vigilància permanent que va molt més enllà del que va imaginar Orwell. Cada vegada més saturats de distraccions. Cada vegada menys humans. ■

fiten per implementar mesures que en altres condicions no serien benvingudes. Els governs han augmentat la seva autoritat i les grans empreses, els seus beneficis. Per exemple, s'han venut moltes més pantalles que han substituït els mestres presencials. Les pantalles, dins d'uns límits, són molt útils, però els alumnes sobretot el que necessiten són mestres. Tornem al Fòrum Econòmic Mundial, tan influent. El 9 de juliol del 2020, menys de quatre mesos després de la declaració de pandèmica, va publicar el llibre *Covid 19, the great reset*, el gran reinici, que plantejava l'adopció d'una sèrie de canvis radicals en l'economia i la societat que ja anaven proposant des de feia molts anys. Al Fòrum Econòmic Mundial, no li pertoca planejar pandèmies però aquesta els ha anat molt bé per impulsar les seves mesures, com ara

L'únic home sense mòbil a la Terra

Coherent amb el seu discurs, Jordi Pigem (1964) no té mòbil, una decisió admirable en aquest món tan dependent del telèfon amb cames. Li pregunto com ho ha aconseguit i contesta: "La pregunta pertinent és com s'ho han fet les companyies de telefonia per aconseguir que el mòbil sembli imprescindible. Fa 20 anys es podia viure sense això i ara certament quedem molt pocs que en prescindim. Sense mòbil et pots sentir fora de joc de certes coses, però tens més temps per a tu. És contrari a la naturalesa humana que hàgim d'estar sempre disponibles, fins i tot quan entrem a casa nostra. S'ha perdut la parcel·la de la privacitat. Jo tampoc demano als altres que estiguin disponibles per a mi. Bona part de la meua recerca, naturalment la faig per internet, però en canvi el mòbil està dissenyat per ser addictiu. Mentre pugui estar sense, continuaré així."